

Sommarvädret 1998

Klagovisorna över vädret har varit många denna sommar. Är det så här en svensk sommar egentligen är, eller är det bara förra årets sommar, århundradets varmaste, som fått oss att tro något annat?

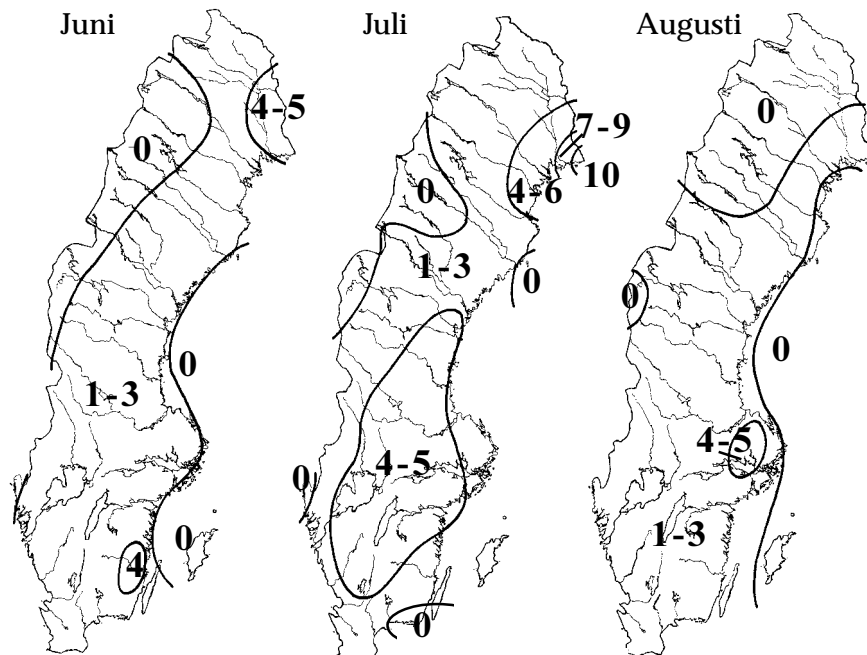
Vackra semesterdagar

Sedan vi började publicera kartor över vackra semesterdagar 1988 finns inget år, med så få vackra semesterdagar som i år. (Den kyliga sommaren 1987 torde dock varit likartad.) Enskilda månader däremot har haft lika eller lägre antal som t ex:

juni, där 1994 var klart sämre i norra och 1991 i södra Sverige

juli, där 1996 och 1988 på många håll hade lika få dagar som i år, men där kompenseras detta av en fin augusti resp en fin juni

augusti har haft många vackra dagar de senaste åren, men 1993 hade faktiskt färre än i år.

Kartorna visar antalet vackra semesterdagar. Definitionen på en vacker semesterdag är här att maximitemperaturen varit över 20°, att det regnat högst 0.9 mm och att himlen under dagtid varit molntäckt till högst hälften.

Sommartemperaturen

Även om temperaturen inte var rekordlåg för någon enskild månad är medeltemperaturen för hela sommaren en av de lägsta under 1900-talet för några platser i södra Sverige, se exempel nedan. I större delen av landet behöver vi dock inte gå längre tillbaka än till 1993 för att hitta en kyligare sommar.

Linköping/Malmslätt*		Göteborg/Säve**	
medeltemp	år	medeltemp	år
13.3	1902	13.7	1987
13.6	1928	13.8	1962
13.7	1987	13.8	1993
13.7	1993	13.9	1928
13.7	1998	14.1	1998

*från 1977 och framåt är observationerna från Malmslätt, vilket kan medföra något lägre medeltemperaturer.

**från 1961 och framåt är observationerna från Säve, vilket innebär att medeltemperaturerna för åren innan från Göteborg är jämförelsevis högre med ungefär 0.5°. Värde från 1928 borde därför ligga högre upp på listan och åren 1902 och 1907 skulle kunna ta ner årets värde till en sjundeplats.

Sommarsolen

Sommarsolen lyste sparsamt. De låga noteringarna från 1987 underskreds dock ej i södra Sverige, medan nedanstående stationer i norr med mätserier sedan 1958 satte nya rekord.

Station	solskenstid		år
	1998	tidigare rekord	
Kiruna	331	458	1987
Luleå	552	626	1981
Frösön	433	458	1987

Sommarnederbörden

I norra Sverige blev också sommarnederbörden rekordstor, vilket gäller för följande stationer med mätserier sedan 1860.

Station	nederbörd juni-aug.		år
	1998	tidigare rekord	
Haparanda	347	321	1954
Stensele	415*	400	1921
Umeå	373	354	1960
Östersund/Frösön	398	375	1960

* prel värde

Carla Eggertsson Karlström

Julnederbörden

Som nämndes i juliöversikten sattes nytt regnrekord vid **Bjuröklubb** i år. Så gjordes även i **Sveg**, som fick **192 mm**, och vars tidigare rekord sedan 1875 är **180 mm** från **1916**. I **Stensele**

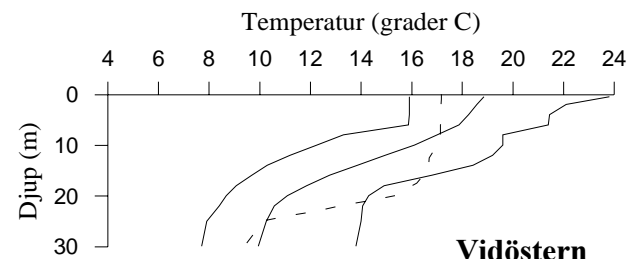
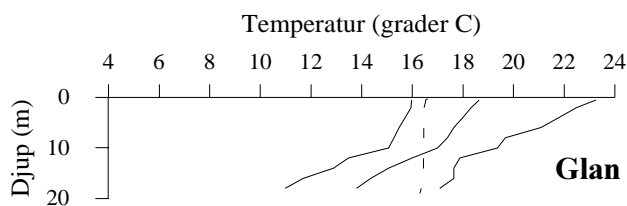
kom också den näst största julnederbörden sedan 1860, nämligen **199 mm**, vilket bara överträffats **1861**, då det kom **261 mm**.

Sommarvatten 1998

Vattentemperaturer i sjöar

Eftersom sommaren har varit mycket blåsigt har det vatten, som värmts vid ytan blandats ner i sjön med vindens hjälp. Det gör att temperaturen i ytan är lägre och på större djup högre än normalt. Sprängskiktet ligger i år djupare än normalt och temperaturen är på grund av den kraftiga omblandningen mycket homogen i skiktet över sprängskiktet. I figurerna visas maximi-, medel- och minimivärden från temperaturmätningar de senaste ca 20 somrarna (heldraget) samt årets sommarmätning (streckad) för sjöarna Vidöstern och Glan*. I Vidöstern har den högsta temperaturen någonsin på djupet kring 20 m uppmätts denna sommar. I Glan, som är en relativt stor och grund sjö, har hela vattenmassan omblandats och sjön har ungefär samma temperatur på alla djup.

Trots att sommaren varit kall och antalet sol-

timmar färre än normalt är vattentemperaturen i sjöarna inte särskilt låg. Den lägsta temperaturen har i de flesta sjöar uppmätts somrarna 1985 och 1987.

Anna Eklund

*för mer information om mätningarna se artikel i juninumret av Väder och Vatten

Vattentemperaturer i havet

Badtemperaturen i havet sommaren 1998 har upplevts som den kallaste på många år. I jämförelse med sommaren 1997 så är den klart lägre, men man behöver bara gå tillbaka till 1996 för att finna liknande låga temperaturer. Man skulle kort kunna sammanfatta sommaren 1998 på följande sätt:

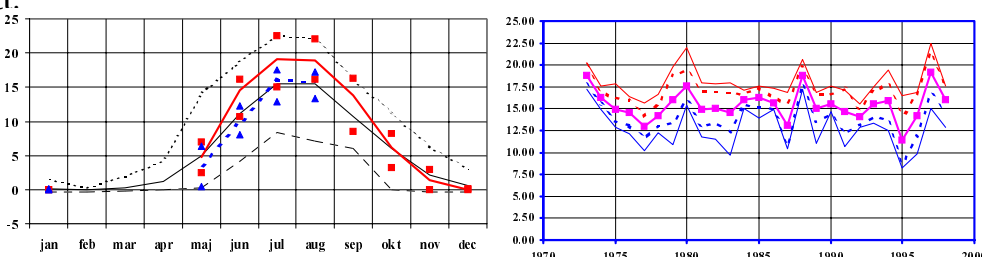
Maximitemperaturerna under juli 1998 motsvarar ungefär minimitemperaturerna under juli 1997!

Från årsdiagrammen med långtidsvärden för mätplatserna Järnäs, Svenska Högarna och Trubaduren (stationerna finns markerade på omslaget till **Väder och Vatten**), till höger, finner man att i Bottenhavet har temperaturen varit i stort sett normal, medriga områden har det varit några grader kallare än normalt. Det framgår också att sommaren 1997 var varm och i vissa fall även den varmaste under hela mätserien.

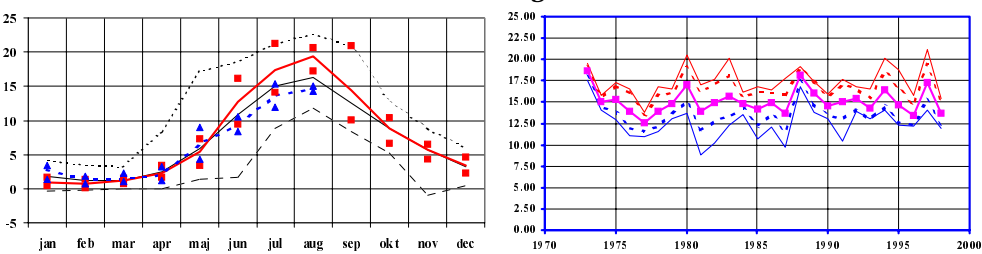
Diagrammen nedan till höger (utvecklingen under juli månad för åren 1973–1998) visar att bl a 1994 också var ett varmt år medan 1986 och 1987 var kalla år.

Barry Broman

Järnäs

Svenska Högarna

Trubaduren

